

Certificeringschema Begeleider Buiten Dienst gesteld spoor (BBD)

Nummer	Datum	Titel	Goedgekeurd vz WK Persoonscertificering	Pag.
1.4	23-08-2016	Certificeringschema voor de taak: Begeleiden van railgebonden voertuigen (op buitendienstgesteld spoor)		1/13

Inhoud

Versiebeheer		2
1	De taak	4
2	Het certificaat	5
2.1	Algemeen	5
2.2	De scope	5
2.3	Toelatingsvoorwaarden voor het initieel certificeringstraject	6
2.4	Geldigheid en duur van het certificaat	6
2.5	Verlengen geldigheid certificaat (hercertificering)	6
3	Vakbekwaamheidseisen	7
4	Beoordeling van de vakbekwaamheid en norm voor slagen	10
4.1	Beschrijving van de initiële toetsing	10
4.2	Beschrijving van de hertoetsing	11
4.3	Verstrekking van het certificaat	11
5	Bijlage Relevante seinen	13

Versiebeheer

Nummer	Datum	Aard van de wijziging	Gewijzigd door	Goedgekeurd door
0.1	04-05-2012	Aanpassen aan sjabloon	Aboe Marasabessy	
1.0	20-06-2012	Definitieve versienummer en datum aangepast na definitieve vaststelling	Aboe Marasabessy	
1.1	17-07-2012	Tekstuele aanpassingen en verduidelijking	Henny Kuijpers	
1.2	15-10-2012	Bij 4.3 Certificaat na hertoetsing "en/of" vervangen door "en"	Henk Jan Visser	
1.3	27-04-2016	Werkzoneschakelaar en gespreksdiscipline toegevoegd. Eis 2.5 4-de bolletje toegevoegd	Frank Nobel	

Nummer	Datum	Titel	Goedgekeurd vz WK Persoonscertificering	Pag.
1.4	23-08-2016	Certificeringsschema voor de taak: Begeleiden van railgebonden voertuigen (op buitendienstgesteld spoor)		2/13

1.4	23-08-2016	"werkzaam is bij..." gewijzigd in: "een dienstverband heeft met.."	Frank Nobel	

Nummer	Datum	Titel	Goedgekeurd vz WK Persoonscertificering	Pag.
1.4	23-08-2016	Certificeringschema voor de taak: Begeleiden van railgebonden voertuigen (op buitendienstgesteld spoor)		3/13

1 De taak

Middels het uitvoeren van de taak “begeleider Buiten Dienst gesteld spoor” wordt geborgd dat spoorvoertuigen op veilige wijze op buitendienstgesteld spoor begeleid worden.

Het betreft het begeleiden van spoorvoertuigen op buiten dienst gesteld spoor tijdens het uitvoeren van:

- voertuigbewegingen (rijden naar/van de werkplek); en
- werkzaamheden (op de werkplek).

De taak bestaat uit het:

- beoordelen van de aangeleverde instructie op veilige uitvoerbaarheid
- verzorgen van de veiligheidsinstructie aan de bestuurder
- begeleiden van het railgebonden voertuig op veilige wijze
- toezicht houden op naleving van veiligheidsmaatregelen
- evalueren van de veiligheidsmaatregelen.

Nummer	Datum	Titel	Goedgekeurd vz WK Persoonscertificering	Pag.
1.4	23-08-2016	Certificeringschema voor de taak: Begeleiden van railgebonden voertuigen (op buitendienstgesteld spoor)		4/13

2 Het certificaat

2.1 Algemeen

In het Normkader Veilig Werken en het op de veiligheidstaak van toepassing zijnde Voorschrift Veilig Werken is opgenomen dat personen, voor het mogen uitvoeren van een veiligheidstaak, gecertificeerd moeten zijn en moeten beschikken over een geldig certificaat van railAlert voor de betreffende taak.

De taak begeleiden van railgebonden voertuigen (op buitendienstgesteld spoor) (BBD) valt onder deze verplichte certificering.

Het certificaat geeft aan dat de persoon -op het moment van de toetsing- heeft aangetoond te voldoen aan de vakbekwaamheidseisen zoals beschreven in hoofdstuk 3 van dit certificeringschema en dat de beoordeling, als beschreven in hoofdstuk 4 van dit certificeringschema, heeft plaats gevonden.

Het is de taak van de werkgever om, voordat de medewerker wordt ingezet voor de veiligheidstaak begeleiden van railgebonden voertuigen (op buitendienstgesteld spoor) (BBD), vast te stellen of de medewerker ook voldoet aan alle overige eisen die van toepassing zijn om de medewerker te mogen inzetten.

In dit document wordt Stichting railAlert verder aangeduid met railAlert.

2.2 De scope

De Begeleider Buiten Dienst gesteld spoor is verantwoordelijk voor het op veilige wijze begeleiden van spoorvoertuigen op buiten dienst gesteld spoor.

Middels een RI&E moet worden vastgesteld of een railgebonden voertuig door een Begeleider Buiten Dienst gesteld spoor begeleid moet worden.

In de volgende drie situaties dient er in ieder geval een Begeleider Buiten Dienst gesteld spoor gesteld te worden:

1. situaties waarbij de bedienaar van het spoorvoertuig de te berijden rijweg niet (goed) kan waarnemen,
2. bij het passeren van overwegen met een spoorvoertuig zonder zekerheid van juiste spoordetectie; en
3. bij het berijden van meerdelige wissels.

Nummer	Datum	Titel	Goedgekeurd vz WK Persoonscertificering	Pag.
1.4	23-08-2016	Certificeringschema voor de taak: Begeleiden van railgebonden voertuigen (op buitendienstgesteld spoor)		5/13

2.3 Toelatingsvoorwaarden voor het initieel certificeringstraject

Voor toelating tot het (initieel) certificeringstraject geldt als voorwaarde dat de medewerker heeft een dienstverband heeft met een gecertificeerd werkplekbeveiligingsbedrijf, een gecertificeerd personeelssteller of deelnemer is van een maatschap die gecertificeerd is als personeelssteller.

De werkgever is verantwoordelijk voor het beoordelen van deze toelatingsvoorwaarden. Het Bureau Toetsing en Certificering (BTC) controleert vooraf, in opdracht van railAlert, of aan de toelatingsvoorwaarden is voldaan.

2.4 Geldigheid en duur van het certificaat

Het certificaat is alleen geldig als de bezitter:

- Voldoet aan de eisen voor medische en psychologische geschiktheid zoals deze zijn vastgesteld door railAlert en gelden voor deze veiligheidstaak.
- Werkzaam is bij een gecertificeerd werkplekbeveiligingsbedrijf of een gecertificeerd personeelssteller in de taak waarvoor hij gecertificeerd is.
- Taken uitvoert in opdracht van concessiehouders/beheerders

Het certificaat blijft geldig onder de voorwaarden die zijn opgenomen in het reglement voor de beoordeling van de vakbekwaamheid van railAlert.

Het certificaat vervalt als de werkgever constateert dat de certificaathouder niet meer voldoet aan de eisen die gelden voor zijn taak. De werkgever meldt dit schriftelijk bij railAlert via BTC.

2.5 Verlengen geldigheid certificaat (hertificering)

Voorwaarden voor het verlengen van de geldigheidsduur van het certificaat

De medewerker:

- beschikt over een positieve praktijkbeoordeling van een door railAlert gecertificeerde praktijkbeoordelaar die niet ouder is dan een half jaar;
- voldoet nog aan de eisen voor medische en psychologische geschiktheid en
- is geslaagd voor de hertoets zoals beschreven is in paragraaf 4.2
- is in het bezit van een geldig certificaat BBD

De beoordelingsstaat wordt bij de aanmelding voor de hertoets meegestuurd naar BTC

Nummer	Datum	Titel	Goedgekeurd vz WK Persoonscertificering	Pag.
1.4	23-08-2016	Certificeringsschema voor de taak: Begeleiden van railgebonden voertuigen (op buitendienstgesteld spoor)		6/13

3 Vakbekwaamheidseisen

Om voor een certificaat in aanmerking te komen moet worden vastgesteld dat de medewerker voldoet aan onderstaande beoordelingscriteria.

De wijze van toetsen is met een lettercode aangegeven. De betekenis van de codes is:

K een kennistoets
PB een praktijkbeoordeling

In hoofdstuk 4 is de methode van toetsing uitvoeriger beschreven.

	<i>Vorbereiding</i>	
3.1.	Beoordelen van de instructie op veilige uitvoerbaarheid	Wijze van toetsen
Criteria 3.1.1.	A. Onderkennen van fouten en ontbrekende informatie in de instructie. Dit heeft in ieder geval betrekking op: • normen uit de geldende wet- en regelgeving;• de uitvoerende veiligheidsorganisatie;• de aangeleverde documenten;• gegevens van de locale situatie;• de verschillende middelen en de gevolgen daarvan voor het (de)activeren en (ont)sleutelen van overwegen.	KT/PB
3.1.2	B. Met juiste argumenten (zie bullit 1/5 onder A.) onderbouwen waarom de instructie wel of niet geaccepteerd wordt. Een overtuigende onderbouwing is: • een beschrijving/toelichting van wat er fout is of ontbreekt• het aangeven van consequenties en suggesties ter verbetering.	KT/PB
3.1.3	C. Bepalen of de werkzaamheden wel of niet veilig zijn uit te voeren aan de hand van een praktische veiligheidstoets (LMRA).	KT/PB

Nummer	Datum	Titel	Goedgekeurd vz WK Persoonscertificering	Pag.
1.4	23-08-2016	Certificeringschema voor de taak: Begeleiden van railgebonden voertuigen (op buitendienstgesteld spoor)		7/13

3.2	Verzorgen van de veiligheidsinstructie aan de bestuurder	Wijze van toetsen
Criteria 3.2.1	A. Op duidelijke en overtuigende wijze een veiligheidsinstructie uitvoeren. Dit heeft in ieder geval betrekking op: • gebruikmaken en verstrekken van de juiste documenten • hanteren van een logische opbouw • aansluiten op het niveau van de doelgroep. • controleren (tijdens en/of aan het eind) of de bestuurder de veiligheidsinstructie heeft begrepen (stellen van controlevragen).	PB

	<i>Uitvoering</i>	
3.3	Begeleiden van het spoorvoertuig op veilige wijze	Wijze van toetsen
Criteria 3.3.1	A. Begeleiden van het spoorvoertuig op veilige wijze. Dit heeft in ieder geval betrekking op: • controleren van de geldigheid van de keuring van het spoorvoertuig (aanwezigheid van een geldige keuringssticker) • rijden conform de voertuiginstructie; • beoordelen, bedienen¹ en berijden van infra-elementen²; • informeren van de LWB over de stand van infra-elementen wanneer deze door de Begeleider gewijzigd is; • kennis van de relevante³ seinen op buiten dienst gesteld spoor; • communicatie (gespreksdiscipline en bediening communicatieapparatuur); • toepassen van procedures en regels m.b.t. rijden op buitendienstgesteld spoor; • het plaatsen van werkplekbeveiligingsmiddelen conform procedures, locale bekendheid en instructies in relatie tot de taak; • het in opdracht van de LWB (de)activeren van de werkzoneschakelaar	KT/PB KT/PB KT/PB KT/PB KT/PB PB KT/PB KT/PB PB

¹ het bedienen van meerdelige wissels kan alleen door een daartoe gecertificeerd persoon gebeuren.

² enkel-/meerdelige wissels, stop-/ontspoorblokken, grendels, beweegbare bruggen en overpaden.

³ zie Bijlage voor relevante seinen.

Nummer	Datum	Titel	Goedgekeurd vz WK Persoonscertificering	Pag.
1.4	23-08-2016	Certificeringschema voor de taak: Begeleiden van railgebonden voertuigen (op buitendienstgesteld spoor)		8/13

	B. Adequat handelen in bijzondere situaties. Het betreft situaties die afwijken van de gegeven instructie, de schriftelijke instructie/tekeningen en calamiteitensituaties. Dit heeft in ieder geval betrekking op: • herkennen van bijzondere situaties; • toepassen van bestaande procedures en regels m.b.t. het handelen in bijzondere situaties.	

3.4	Toezicht houden op naleving van veiligheidsmaatregelen	Wijze van toetsen
Criteria	A. Beoordelen van de naleving van de veiligheidsmaatregelen rondom een werktrein.	KT
3.4.1	Dit heeft in ieder geval betrekking op het beoordelen van: • het nakomen van gemaakte afspraken conform de instructie; • het juist gebruik van hoogte-/zijwaarts-begrenzing conform instructie.	
3.4.2	B. Op effectieve wijze aanspreken van mensen op naleving van de veiligheidsmaatregelen. Dit heeft in ieder geval betrekking op: • benoemen wat er gebeurt en aangeven wat de consequentie daarvan is/kan zijn; • geven van de noodzakelijke opdracht (op basis van de situatie); • communiceren over het inzetten, verplaatsen en uitzetten van spoorvoertuigen met de juiste mensen.	PB

	Beëindiging	
3.5	Evalueren van de veiligheidsmaatregelen	Wijze van toetsen
Criteria	A. Evalueren van het veiligheidsproces met LWB/LLV/Gmcn na afloop van het werk.	KT/PB
3.5.1	Dit heeft in ieder geval betrekking op: • de genomen veiligheidsmaatregelen en de veiligheidsdocumenten; • ervaringen van LWB/LLV/Gmcn met de veiligheidsmaatregelen; • suggesties ter verbetering.	

Nummer	Datum	Titel	Goedgekeurd vz WK Persoonscertificering	Pag.
1.4	23-08-2016	Certificeringschema voor de taak: Begeleiden van railgebonden voertuigen (op buitendienstgesteld spoor)		9/13

4 Beoordeling van de vakbekwaamheid en norm voor slagen

4.1 Beschrijving van de initiële toetsing

De beoordeling van de vakbekwaamheid bestaat uit:

- een kennistoets en
- een praktijkbeoordeling.

4.1.1. Wijze van beoordelen

Kennistoets

De kennistoets bevat vragen over de voorwaardelijke kennis, benodigd voor de dagelijkse taakuitvoering. Daarnaast bevat de kennistoets vragen waarin een oordeel moet worden geveld over praktijksituaties. De kennistoets bestaat uit meerkeuzevragen en/of korte cases met een meerkeuzevraag, in een aantal gevallen gebaseerd op een document zoals bijvoorbeeld de voertuiginstructie.

De kennistoets wordt digitaal aangeboden en afgenomen. De toezichthouder verstrekt bij een casus behorende documenten op papier. De vragen hebben betrekking op de in dit schema opgenomen vakbekwaamheidseisen die gemarkeerd zijn als kennistoets ("KT").

De toets wordt afgenomen in Amersfoort bij BTC. De toets kan desgewenst worden afgenomen op de werkplek of aansluitend aan de opleiding op de opleidingslocatie.

4.1.2 Praktijkbeoordeling

De praktijkbeoordeling is een beoordeling van de vakbekwaamheid gebaseerd op het observeren en controleren van de kandidaat tijdens de leer-/werkperiode.

De praktijkbeoordeling wordt door een door railAlert gecertificeerde praktijkbeoordelaar uitgevoerd aan de hand van een beoordelingslijst van railAlert. De beoordelingslijst is te downloaden van de website van railAlert. De praktijkbeoordeling is gebaseerd op de in dit schema opgenomen vakbekwaamheidseisen die gemarkeerd zijn als "praktijkbeoordeling" ("PB")

De kandidaat mag zijn taak, tijdens de leer-werkperiode voor een periode van maximaal 6 maanden, uitvoeren onder direct toezicht en begeleiding van een voor de veiligheidstaak gecertificeerde en ervaren collega. De kandidaat moet hiertoe aantoonbaar beschikken over een bewijs van slagen van de toetsing van de kennistoets.

Nummer	Datum	Titel	Goedgekeurd vz WK Persoonscertificering	Pag.
1.4	23-08-2016	Certificeringschema voor de taak: Begeleiden van railgebonden voertuigen (op buitendienstgesteld spoor)		10/13

4.1.3 Norm voor slagen voor de initiële toetsing

De kandidaat is geslaagd indien:

- hij voor de kennistoets een 80% score heeft behaald.

In de vraagstelling zijn vragen opgenomen die bij correcte beantwoording 3 punten opleveren en vragen die bij correcte beantwoording 1 punt opleveren; en

- hij voor de praktijkbeoordeling alle taken voldoende kan uitvoeren.

Voert hij een taak niet goed uit, dan wijst de praktijkbeoordelaar hem daarop en wordt een afspraak gemaakt om die taak nogmaals uit te voeren totdat de kandidaat alle taken voldoende kan uitvoeren.

Het formulier praktijkbeoordeling biedt de mogelijkheid deze afspraak vast te leggen. De praktijkbeoordelaar stuurt de ondertekende beoordeling naar BTC.

4.2 Beschrijving van de hertoetsing

4.2.1 Beoordeling vakbekwaamheid

De beoordeling van de vakbekwaamheid bestaat uit:

- een kennistoets en
- een praktijkbeoordeling.

4.2.2 Norm voor slagen voor de hertoetsing

De kandidaat is geslaagd indien:

- hij voor de kennistoets een 80% score heeft behaald.

In de vraagstelling zijn vragen opgenomen die bij correcte beantwoording 3 punten opleveren en vragen die bij correcte beantwoording 1 punt opleveren en

- hij voor de praktijkbeoordeling alle taken voldoende kan uitvoeren.

Voert hij een taak niet goed uit, dan wijst de praktijkbeoordelaar hem daarop en wordt een afspraak gemaakt om die taak nogmaals uit te voeren totdat de kandidaat alle taken voldoende kan uitvoeren.

Het formulier praktijkbeoordeling biedt de mogelijkheid deze afspraak vast te leggen. De praktijkbeoordelaar stuurt de ondertekende beoordeling naar BTC.

4.3 Verstrekking van het certificaat

Initieel certificaat

Het certificaat wordt verstrekt nadat alle toetsen met voldoende resultaat zijn afgelegd en een positieve praktijkbeoordeling van de gecertificeerde praktijkbeoordelaar door BTC is ontvangen.

Nummer	Datum	Titel	Goedgekeurd vz WK Persoonscertificering	Pag.
1.4	23-08-2016	Certificeringschema voor de taak: Begeleiden van railgebonden voertuigen (op buitendienstgesteld spoor)		11/13

Certificaat na hertoetsing

Het certificaat wordt verstrekt nadat de voorgeschreven toetsen met voldoende resultaat zijn afgelegd en een positieve praktijkbeoordeling van een gecertificeerde praktijkbeoordelaar door BTC is ontvangen.

Nummer	Datum	Titel	Goedgekeurd vz WK Persoonscertificering	Pag.
1.4	23-08-2016	Certificeringschema voor de taak: Begeleiden van railgebonden voertuigen (op buitendienstgesteld spoor)		12/13

5 Bijlage Relevante seinen

Kennis hebben van relevante seinen (zoals omschreven in Vakbekwaamheidseis 3.3.1) heeft betrekking op de volgende seinen:

- Hoge/lage seinen met alle voorkomende seinbeelden;
- Brugsein;
- Handseinen (518a t/m 522a);
- (Facultatief) Stopseinbord (301 + 301b);
- Stopseinlantaarn (242);
- Afsluitbord/-lantaarn (513/243);
- Rode vlag (512b);
- Gevaarsein (605, 606, 508 en 509);
- Geluidsseinen bij werkzaamheden (614, 616 t/m 618);
- Kenborden (km/hm-bord, seinnummerbord, pijlbord en wisselnummerbord);
- Markeringen.

Nummer	Datum	Titel	Goedgekeurd vz WK Persoonscertificering	Pag.
1.4	23-08-2016	Certificeringschema voor de taak: Begeleiden van railgebonden voertuigen (op buitendienstgesteld spoor)		13/13